

Adi CARAULEANU:

Adi Carauleanu s-a născut la 8 martie 1957, la Calafat, oraș în care și-a făcut și studiile preuniversitare. A absolvit apoi Actorie de Teatru și Film, la IATC București, în 1981, adică acum 25 de ani. Ca actor, a figurat în statele de funcțiuni ale Teatrelor „V.I. Popa” Bârlad și „Vasile Alecsandri” Iași, la acesta din urmă fiind, din 1997; și director adjunct artistic. Sfertul de veac de activitate scenică l-a celebrat cu un rol important, *McMurphy* din cunoscutul roman al lui Ken Kesey, *Zbor deasupra unui cuib de cuci*, dramatizat de Dale Wasserman.

„Pentru mine, publicul e la fel de important ca regizorul!”

Oltița Cîntec: *Adi Carauleanu, ai absolvit Actorie de Teatru și Film, la IATC București, îți propun să începem cu actoria de teatru, pe cea de film o lăsăm pe mai încolo. Care e cel mai semnificativ lucru pe care l-ai învățat în facultate, un îndemn care ți-a folosit substanțial în carieră?*

Adi Carauleanu: O să râzi, dar până prin anul III, nu prea am înțeles exact ce se petrece în lumea actoriei. Eu am intrat la facultate pregătindu-mă doar o săptămână. Trebuia să mă fac avocat, dar, la sfatul cuiva, m-am răzgândit în ultimul moment și m-am dus la admitere la IATC.

O.C.: *Era o concurență extraordinară atunci, unii dădeau admitere chiar de zece ori până să intre!*

A.C.: Când am dat eu examen, erau 33 de candidați pe un loc, iar în comisie erau Dem Rădulescu, Ion Cojar, Marin Moraru, Olga Tudorache și, profesorul meu, Petre Vasilescu. Cred că dacă n-aș fi intrat din prima încercare, m-aș fi întors la avocatură.

O.C.: *Și acolo ți-ar fi folosit talentul actoricesc!*

A.C.: Pot să mă apuc acum de avocatură...

O.C.: *Acum, după 25 de ani de teatru, după ce te-ai lămurit ce-i cu actoria?!*

A.C.: Până prin anul III, am fost pe nisipuri mișcătoare, dar m-am limpezit după ce am făcut un moment din Ibsen, din *Pretendenții la coroană*, abia atunci profesorul meu mi-a zis că am început să devin actor. Eram puțin stresat, veneam dintr-un colț uitat al țării, Calafatul, eram și timid. Profesorul meu spunea că e foarte important să cred, să fiu liniștit și generos, pentru că atunci lucrurile îți ies bine. Acesta a fost începutul meu ca actor.

O.C.: *Atunci, după facultate și se dădea o repartiție, erai obligat să rămâi trei ani de stagiatură acolo, tu încotro ai mers?*

A.C.: La Bârlad, unde trei ani a fost și rău și bine. Rău, pentru că în Bârlad nu se trăia chiar cel mai bine la vârsta de 22, 23 de ani câți aveam, dar a fost și bine, pentru că am fost exploatat, jucam câte 2–3 roluri principale pe stagii și astfel m-am format, am prins curaj, am obținut și câteva premii.

O.C.: *Iar după stagiatură...*

A.C.: Trebuia să dau concurs la București. Doamna Sanda Manu mă văzuse într-un spectacol, la Colocviile Naționale de Regie de la Bârlad, și m-a chemat. Într-un timp, la Iași a fost concurs, la București, nu, am venit aici și am rămas.

O.C.: *Ai avut timp și curiozitate să faci o statistică a celor 25 de ani de activitate scenică?*

A.C.: Nu chiar. Roluri sunt multe, vreo 80, majoritatea principale, mari, diferite. N-am lucrat cu foarte mulți regizori, doar vreo 10, dar cu unii foarte mari.

O.C.: *Te-ai simțit mai atras de stilul de lucru al vreunuia dintre ei?*

A.C.: Eram la facultate în același an cu Tompa Gábor, Victor Ioan Frunză, Dominic Dembinski, ziua repetam la noi, la Actorie, seara, la Regie. Toți mi-au rămas aproape de suflet. În timp, pentru mine foarte important a fost Hausvater. Eu l-am adus aici pe Alexander Hausvater acum vreo zece ani, a venit și a vrut să facem altceva. Ne-a spus că știm să jucăm, că avem talent, dar că ar trebui să încercăm un alt drum. Ne-a trezit dintr-un parcurs care era previzibil, a avut un impact profund asupra felului meu de a înțelege arta.

O.C.: *Ai vorbit despre regizori. Deși sunt puțin vizibili în scenă, ei constituie totuși epicentrul artei teatrale. Ca actor, te deranjează asta, te scandalizează, te revoltă?*

A.C.: E normal ca regizorul să fie epicentrul, dar de fiecare dată mă revolt! Creația teatrală e colectivă, dar regizorul e coordonatorul echipei, el vine cu ideea de spectacol, e ochiul limpede, el omogenizează toate elementele care fac spectacolul.

O.C.: *Hai să intrăm în laboratorul tău de creație: ești distribuit, ce se întâmplă după aceea, te documentezi, discuți cu regizorul, faci o variantă, nu-ți mai place, reiei, ești cerebral, mizezi pe inspirație, cum e?*

A.C.: Cu toții visăm noaptea rolul pe care-l pregătim. Profesorul meu spunea că vom ajunge să visăm personajul, iar a doua zi o să-i dăm viață, altfel înseamnă că nu te interesează. Eu citesc textul și, cam 50 la sută, știu cum trebuie să fie personajul. Evident, discuțiile cu regizorul sunt cel mai important pas, pentru că eu trebuie să ajung acolo unde vrea el să ducă spectacolul. Dacă ai tot timpul personajul în minte, dacă-l iei cu tine acasă, pe stradă, dacă doarme cu tine, mănâncă împreună cu tine, încet-încet te contopești cu el.

O.C.: *Pentru unii interpreți, maximumul e seara premierei, pentru alții, lucrurile se mai așază după aceea. La tine cum e?*

A.C.: Sigur că premiera e un prag, dar pentru foarte mulți, personajul se cizelează și după premieră. Eu nu cred în premieră, e prea multă agitație, stres, prea multă emoție. Mie mi se întâmplă ca până la premieră să nu înțeleg totul și să continui căutarea pînă la ultimul spectacol.

O.C.: *În ce raporturi te afli cu publicul?*

A.C.: Mă motivează, mă doare când e în număr mic în sală, asta e drama noastră. Pentru că noi ne zbatem să facem lumea mai bună, iar lumea nu e acolo să ne vadă și nici nu o putem face mai bună. Pentru mine, publicul e la fel de important ca regizorul. Îmi place să și discut cu spectatorii-prieteni după spectacol, să mai învăț din observațiile lor.

O.C.: *Se spune despre publicul ieșean că e mai cald decât cel din București, mai deschis, mai primitiv. Crezi că așa stau lucrurile?*

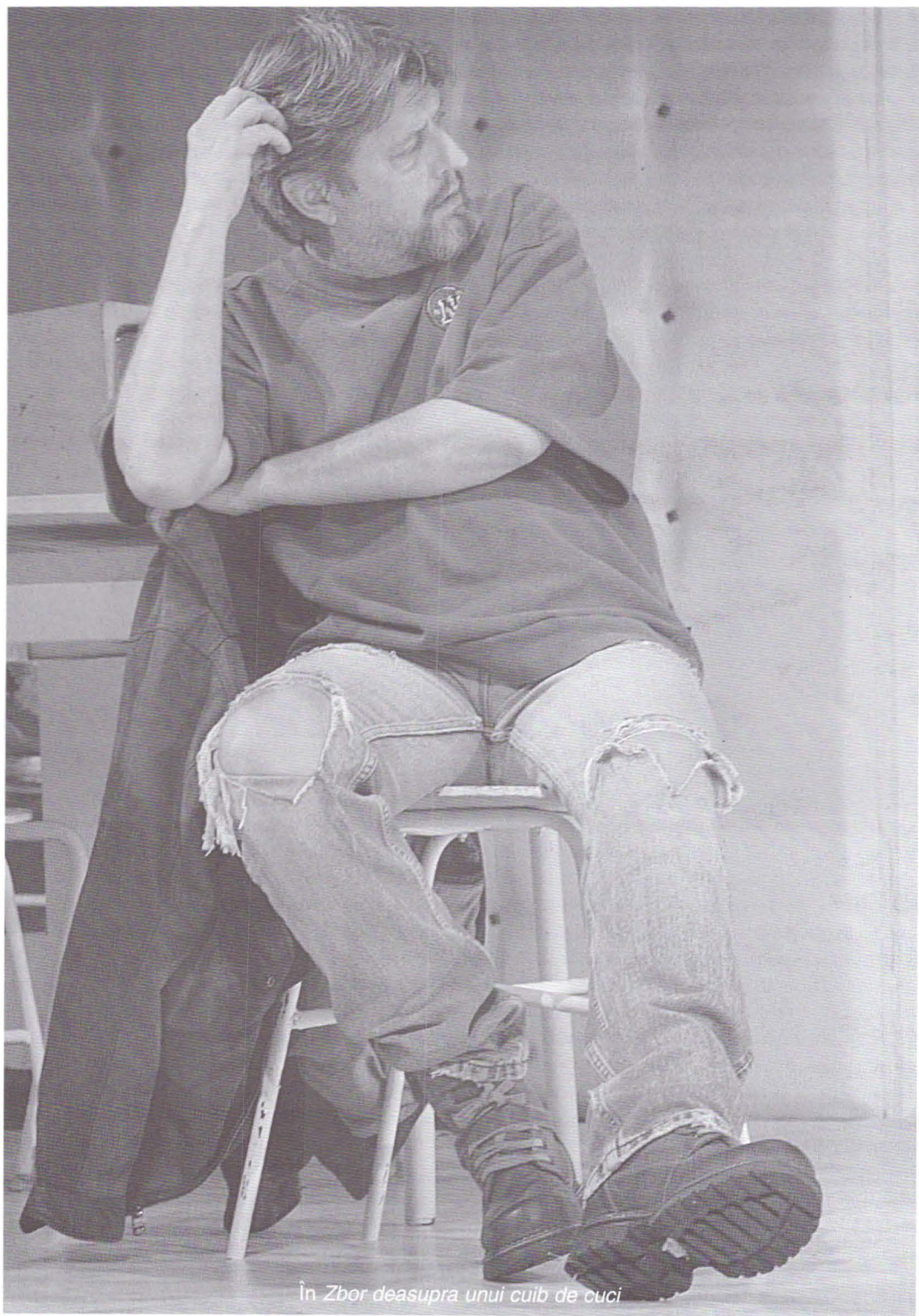
A.C.: N-am jucat prea des la București, dar atîta cât am făcut-o, cât am fost la festivaluri, am constatat că lucrurile stau chiar așa. La Iași, nu numai publicul care vine la teatru e mai cald, mai generos, ci tot orașul e mai cald. Nu-mi place publicul bucureștean.

O.C.: *E mai pretențios, mai arogant?*

A.C.: Cred că e mai arogant, de fapt, și nu atît de pretențios pe cât se pretinde.

O.C.: *Ai făcut și film!*

A.C.: Da, încă din facultate, roluri mai mici, în vreo cinci-șase filme, dar cu regizori importanți. Am lucrat în *Croaziera* cu Daneliuc, unde aveam un rolisor, la Pița, apoi în *Dreptate în lanțuri*, *Întunecare*, *Wilhelm Cuceritorul*, al lui Sergiu Nicolaescu, o coproducție româno-franceză; a fost apoi o pauză de vreo 20 de ani, pentru că la o filmare s-a petrecut un incident și s-a creat o ruptură. Am avut impresia că am fost trecut la un fel de index și acest incident m-a scârbit și nu m-am mai dus la nici un casting, mi-a fost și puțin teamă. Acum un an, întâmplător, m-am lăsat pozat și filmat de o agenție din București, iar la scurt timp am fost solicitat pentru probe. M-am dus, au fost vreo 50 de actori pe rolul meu, e un film al lui Radu Muntean, *Hârtia va fi albastră*. E unul dintre rolurile principale și acum mi-am dat seama că filmul mi-a lipsit în toți anii aceștia.

În Zbor deasupra unui cuib de cuci

În Salomeea

O.C.: Poate fi un nou început și oricum e o performanță pentru un actor din „provincie”, la câte filme se fac acum în România.

A.C.: Filmul a fost premiat la Sarajevo, a fost prezentat la Chicago, apoi în Belgia, la un festival, premiera mondială a fost la Laussane.

O.C.: În Occident există actori specializați în film, alții rămân doar la teatru, la noi actorii fac, dacă au șansă, și una și alta. Crezi că e important pentru tine să faci și teatru și film?

A.C.: Sunt două meserii total diferite. Mi-a fost foarte greu să intru în stilul tinerilor regizori de film de-acum, care merg pe natural, pe firesc, vor un cotidian în limbaj. La teatru lucrurile stau altfel, e convenție, teatralitate. După filmări, am intrat în repetiții la *Zbor deasupra unui cuib de cuci*, iar regizorul țipa la mine să ies din cotidian, să vin pe scenă.

O.C.: Dar și în teatru trebuie să fie firesc!

A.C.: Da, dar trebuie să mai fie și altceva decât firesc, trebuie să fie o aură.

O.C.: Ești și profesor, ce îi înveți pe studenți când le vorbești despre condiția actorului din acest moment istoric?

A.C.: Eu predau improvizație, pe care o consider baza actoriei, pentru că e vorba de nașterea unor relații, de surpriză, de imaginație, de aici se pot naște revelații. Când e vorba despre statutul artistului, încerc să improvizez! Eu le spun tuturor că se înhamă la ceva foarte dificil. Dar lor le place Don Quijote, ceea ce e extraordinar, și atunci trebuie să-i lași să viseze. Recunosc că am furat și eu foarte multe de la ei, am făcut spectacole frumoase împreună, am fost la Veneția, la Padova, la Lyon. Îmi place să fac și acest lucru.

O.C.: Să vorbim puțin despre rolul lui McMurphy din *Zbor...*, cu care îți marchezi cei 25 de ani de teatru. E o sarcină dificilă, lumea a rămas cu imaginea lui Jack Nicholson din ecranizarea după romanul lui Ken Kesey.

A.C.: E important și pentru mine, care de câțiva ani, din motive administrative, n-am mai jucat foarte mult. Spun deja că e greu să faci și administrație, care-ți cere timp, răbdare, proiecte. Ultimul meu rol a fost în *Salomeea*, și-mi lipsea scândura scenei. Ideal ar fi să fac ori una ori alta. McMurphy e un rol greu și mai am în spate și un film și un actor antologic care mă cam sperie.

Toată lumea a văzut filmul, l-am revăzut și eu, deși la un moment dat n-am vrut. El e așa de bun acolo, încât te fură, te trage spre stilul lui și nu vreau asta. Încerc să fac altceva, să nasc eu un personaj. Viziunea regizorală e în spiritul romanului, se vrea un spectacol pentru public.

O.C.: Pot fi reușite actoricești, chiar dacă regizoral e mai cuminte.

A.C.: Asta am și vrut să facem, un spectacol de actorie, povestea aceea din carte, din film să o spunem cât mai frumos.

O.C.: Alte planuri de viitor imediat?

A.C.: Nu prea știu. Am o nouă clasă la Universitatea de Arte, în teatru nu știu. Poate un film. E foarte mult de lucru aici, la Național, din punct de vedere administrativ, în situația actuală, cu sala închisă pentru reparații. Am aproape gata și un nou volum de versuri, al treilea. În vară am avut o expoziție de fotografie la Muzeul de Artă din Calafat, am expus vreo 100 de imagini pe care le-am și donat Primăriei. Vor fi distribuite în școlile din oraș. Pozele sunt cu Dunărea, ea mă energizează, a rămas în mine. De câte ori mă simt obosit, fac 800 de km până acolo și mă întorc reîncărcat.

O.C.: Expoziția poate fi prezentată și la Iași, ca să aducem și Dunărea la Bahlui. Fiind Pește ca zodie, te simți în elementul tău în preajma apei!

A.C.: Uneori sunt capabil să înot ca peștii aceea care se luptă contra curenților și urcă în amonte, alteori mă las în voia valurilor...